

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilatt: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Az eperjesi jogakadémia jövője.

I.

„Az eperjesi ág. h. ev. koll. jogakadémia multja és jelene.” — Fordulópont a jogakadémiák életében. — Az eperjesi jogakadémia történetének néhány adata. — A jogakadémia újra megnyitása 1878-ban.

Rég volt biz' az nagyon, hogy mint egészen kezdő, ifjú tanár első szakszerű művemmel a nyilvánosság elé léptem. Ennek a művemnek a címe ez volt: „Az eperjesi ág. h. ev. koll. jogakadémia multja és jelene”.

Azóta nagy idő telt el. Igen kevés kell ahhoz, hogy húsz esztendő tanári működésre tekinthessek vissza!

Mennyi sok gondteljes fáradság és nehéz munka szentelte meg ezeket az elmúlt éveket! És mennyi sok szép siker, mennyi soha sem remélt gazdag eredmény jutalmazott meg mindnyájunkat a kitarító, a nem csüggedő küzdelemért!

Azóta ennek az ősi tanintézetnek multjával és jelenével foglalkoztam ismételtelen, abban a nagyobb szabású műben, melyet a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium, az országos ezredéves ünnepek alkalmából, „A felső oktatásügy Magyarországon” címen adott volt ki s a melyben, közoktatásügyi kormányunk megtszítelő felszólítására, nekem jutott az a feladat, hogy a protestáns vallásfelekezetek által fentartott jogakadémiák történetét és akkori állapotait megírjam. Ugyanígy foglalkoztam ezzel akkor is, mikor, mint a „Magyar jogi Lexikon” dolgozótársa, a „Jogakadémiák” czímszó alatt egy hosszabb tanulmányban, összefoglaltam a hazai összes jogakadémiáknak multjára és jelenére vonatkozó adatokat. Mind e két alkalommal a lelkemhez forrott leghűségesebb szeretettel foglalkoztam hazai oktatásügyünk ez annyira fontos tényezőinek: a vidéki jogi tanintézeteknek, — s közöttük különösen az eperjesi ág. h. ev. jogakadémiának, — kérdéseivel.

Mostan az összes jogakadémiáknak az ügye felette fontos fordulópont elé érkezett. Közülök azokra, a melyek a czélbavett nagyjelentőségű újjászervezést saját keretükben keresztülvinni képesek lesznek: a legfényesebb s legörvendesebb napok következnek. Ezek, bizonynyal olyan magas fokára fognak emelkedni a virágzásnak, a milyenen eddig nem voltak soha. Azok pedig, a melyek erre az újjászervezés által megkövetelt berendezkedésre, — bármilyen oknál fogva, — nem lesznek képesek: kétségtelenül arra lesznek utalva, hogy kapuikat bezárják és működésüket beszüntessék.

Erre a körülményre tekintettel: valóban időszerűnek és alkalmoszerűnek tartom azt, hogy mikor az egységes jogi államvizsgálat létesítésére irányuló újjászervezésnek a kérdését már több ízben tárgyaltam és fejtegettem: ezúttal felhívjam a közönségnek a figyelmét az eperjesi jogakadémiának a jövőjére is. Nagyon időszerűnek kell tartanom, hogy közönségünknek a figyelmét reá irányozzam arra a fontos fordulópontra, a mely elé ez a mi

jogakadémiánk is jutott s mindenkinek, a kit ez a kérdés egyáltalában érdekelhet, rövid tájékoztatást nyújtsak arról, hogy vajjon mik lesznek a teendők abból a szempontból, hogy ez a mi tanintézetünk is olyan „megfelelően szervezett” jogakadémia lehessen, a mely a tervezett új egységes jogi államvizsgálatok elfogadásának jogát elnyerhesse s ezzel, — mint említettem, — a legörvendesebb s eddig soha sem észlelt felvirágzásnak útjára léphessen?

Mindenekelőtt, egészen futólagosan, annyit óhajtok felemlíteni az eperjesi jogakadémia multjából, hogy annak legvégsőbb szálai egészen a tizenhetedik század második feléig nyúlnak vissza. A felsőmagyarországi rendek által 1665-ben alapított s 1667-ben felavatott eperjesi ág. hitv. ev. főiskolában, melyben — annak különösen felsőbb osztályaiban — akadémiák mintájára, — sőt mint egy ezt épen kifogásoló rendelet mondja: „egyetemek mintájára”, — felsőbb tudományokat is tanítottak, dr. Pancratius (Pongrácz) Mihály volt az első jogtanár. Hogy ő jogi előadásokat is tartott, azt nem csupán egyházi és világi jogi tudorsága bizonyítja, hanem bizonyítja ezt az is, hogy egy ebben az időben Kassán megjelent művével, a magyar közjognak az irodalmát is gazdagította. A csakhamar bekövetkezett szomorú idők véget vetettek a kollégiumi tanításnak általában, mígnem 1815-ben Tomka István ügyvéd vállalta magára az ekkor újra megkezdett jogtanítást; 1822-ben pedig a híres Csupka András lett itt jogtanár, a ki nagy tudományával s a legszebb eredményeket mutató lelkes működésével, idevonzotta az ország legtávolabbi vidékeiről is a jogtanuló ifjúságot s munkásságával tényleg megvetette azt az alapot, a melyen ez az ősi tanintézet majdan kiépülhetett. A szabadságharc után, az alkotmány felfüggesztésének ideje alatt, mint a jogi tanítással foglalkozó protestáns tanintézetek egyáltalában: úgy az eperjesi jogakadémia is beszüntette működését s csak 1861-ben, az alkotmány új életre ébredésével, indult meg annak a működése újra, jelül és bizonyosságul annak, hogy ezek a tanintézeteink csak az alkotmányos szabadságnak levegőkörében tudták és tudják is életüket fentartani. Ez a hosszas szünetelés azonban több protestáns tanintézetben teljesen véget vetett a jogi tanításnak. Különösen áll ez épen a hazai ág. hitv. ev. egyháznak jogtanítással is foglalkozott tanintézeteire. Ezek közül, bár számuk eredetileg 6 volt, (t. i. az eperjesi, pozsonyi, selmeczbányai, késmárki, nagyszobeni- és soproni főiskolákban), végezetül csupán a tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Kollégiumában fenálló jogakadémia maradt fenn olyan gyanánt, melyet a hazai ág. hitv. ev. egyház vall magáénak.

Az 1874-ik évi Trefort-féle újjászervezés, — mely igazán egyik kézzel meg akarta építeni az alapot e tanintézetek alatt s a másik kézzel egyidejűleg valósággal lerontotta, vagy legalább

is felette bizonytalanná tette azt, — négy évfolyamú teljes jog- és államtudományi karokká alakította át a jogakadémiákat. Az átalakítással járó anyagi nehézségek arra késztették az eperjesi jogakadémia fentartó testületét, hogy az intézet működését, két tanév folyamára, felfüggeszsze. 1878–1879-el vette kezdetét újra ennek a jogakadémiának a működése és pedig utóbb csaknem egyre növekvő virágzással, fejlődéssel és előmenetellel, elannyira, hogy ma már bátran azt mondhatjuk, hogy ez a jogakadémia egyike az ország legvirágzóbb ilyenmű tanintézeteinek s hogy az a jelenben a fejlődésnek olyan magas fokára jutott, a melyet a legvérmesebb reményekkel se tudtunk volna várni soha.

Nagy mulasztás volna itt is elhallgatnom azt, hogy a két évi szünetelésre következő valóságos „új élet”-nek erejét és lendületét főképen annak az általános felbuzdulásnak és lelkesedésnek lehet és kell tulajdonítani, a melylyel itt a jogakadémiának a kérdését abban az időben mindenki felfogni és tekinteni tudta. A két évi szünetelés teljesen elégséges volt arra, hogy meggyőzőn mindenkit a felől, hogy milyen pótolhatatlan veszteség lenne a vármegyére, a városra és az egész közönségre az, ha ez a régi tanintézet a maga működését véglegesen beszüntetné. Az újjamagyvitást igazán nem nézték vallásfelekezeti érdeknek, hanem olyan általános szükségnek, a melynek buzgósággal való előmozdítását mindenki kedves és komoly kötelességének tekintette. Valóban szép és hálával telt feljegyzésekkel beszélnek a jogakadémia régi iratai azokról a lelkes tanügybarátokról, a kik ekkor oly önfeláldozóan tettek meg mindent a siker érdekében. Elismerőleg szólnak arról az áldozatkészségről, a melylyel Eperjes sz. kir. város és Sárosvármegye szintén odaléptek e tanintézet támogatói sorába. És hasonló elismeréssel örökítik meg a volt tanítványoknak s általában — vallásfelekezeti különbség nélkül — az egész közönségnek áldozatkészségét, melylyel nagylelkű adományokkal gyarapították az intézet fentartására szükséges pénz-alapot és jövedelmi forrásokat.

„Mi adott oly ruganyosságot és erőt ez ügy előmozdítására?” kérdezte 1878-ki (szept. 4-ki) megnyitó-beszédében Bánó József, akkori kollégiumi kerületi felügyelő. Meg is adta erre a kérdésre az alapos és helyes feleletet ő maga, mikor így folytatta lelkes beszédét: „A szükség érzete! Mindenki érezte, hogy egy nagy hézag van hazánk felvidékének és egyházunknak tanrendszerében. Mert bármily előnyösen változhattak is tanügyi állapotaink az egész országban: határozott ballépésnek és hibának tartanánk veszni engedni épen Eperjesen és épen a Kollégiumban a jogi tanfolyamot!”

Ez a „határozott ballépés” akkor be nem következett. Be nem következett ez azóta mind e mai napig. S van okunk hinni, hogy ezt meg nem hozza a jövő sem! **Dr. Horváth Ödön.**

Bártfa pusztulása.

Felsőmagyarországnak műtörténelmi emlékekben ma is gazdag városa, vármegyénknek kies fekvésű ősrégi városa, kegyetlen sorsra jutott május 4-ikén. Az egykor gazdag, szellemi és anyagi javakban bővelkedő, az újabb kor forgalmi és gazdasági gócpontjaitól azonban ma már félreeső s így multjához képest hanyatló városra meg nem érdemelt csapást mért az az óriási tűzvész, mely a városnak keleti felét pusztulás színhelyévé tette. Búcsú volt vasárnap Bártfán s az áhítatos hívők ünnepe a legszomorúbb kálváriának valóságával végződött. Hogy így történt, oka ennek a könnyelműség, a felvidéki városok ma már indokolatlan zsúfoltságú építkezési rendszere, mindenekfelett pedig a tűzoltóság szervezetlen volta. Az is növelte a szerencsétlenséget, hogy a nagy tűzveszedelmeknél pótolhatatlan karhatalom nem volt kéznél, s mire az eperjesi katonaság *Humenyánszky* százados és *Korék* főhadnagy vezetése alatt megjelent, akkorra már a dühöngő elemek nagyjából elvégezték borzasztó munkájukat.

A tűzvész valamivel déli 12 óra előtt, hirtelen kerekedett nagy szélben, a város déli szélén álló *Csellusnyákné* tulajdonát képező kis faházikóban ütött ki. Ma sem tudják, hogyan! Némelyek szerint gyermekek gondatlansága okozta a szerencsétlenséget, mások szerint a vigyázatlan gazdasszony hamút szórt ki a szemétre, melyben még parázs lappangott. — s megint más verzió szerint főzősközben felborult a rántásos fazék s ettől lobbant lángra a primitív fakémény. Alig telt bele néhány perc s a város külső déli része már lángokban állott. A Fehéritő és az Abroncs-utca hamarosan földig égett. Elpusztult itt minden, s kenyér, ruhanemű és hajlék nélkül maradtak lakóik. A veszély tetőfokra hágott, a tűz a főtérig elharapódzott. A legkétségbeejtőbb küzdelem sem menthette meg a főtér keleti felét, sőt a bártfai vasút tűzoltóságának — *Wietmann Gusztáv* osztálymérnök, *Nagy Lajos* fűtőházi felügyelő vezetése mellett — a legnagyobb erőfeszítéssel kellett küzdeniök, hogy a tűz át ne csapjon a közjegyző-hivatal tájékán a főtér másik oldalára is. Ha itt nem sikerül a védelem, akkor a páratlanul híres városháza és dóm is a lángok martalékává lett volna. A járásbíróóság légegett, de a telekkönyvet *Tahy István* telekkönyvvezető, valamint *Kasovszky József* s. telekkönyvvezető fáradhatatlan kintartása s vezetése árán sikerült megmenteni. A híres Hölzel-féle faragó-műintézet irtózatossá anyagot adott a pusztító tűzvésznek. Bártfának ez a közismert, kiváló ipartelepe porrá égett. A nemrégiben rendeltetésének átadott postaház épületéből csak a falak maradtak meg, a padozat is beszakadt, részben alágörbült. Leégett a régi nagyvendéglő is. Borzalmas ereje volt a tűznek, mert még a pinczébe vagy az utcára kihordott ruhanemű és bútorok is elégték. Az emberek nagy része tehetetlenül, szívzorongva várta sorsát s néhány rendőr lélekjelenlétének volt köszönhető, hogy a városházi óránál levő nyíláson már az épület padlására is berepült szikráktól tüzet fogott s lángba borult tiszafa-padozatot eloltották s ezzel a városházát megmentették. Az eperjesi tűzoltóság, *Lillia Zsigmond* vezetése alatt, a katonai kirendeltséggel együtt különvontan érkezett Bártfára s hősiességen pótolták a már-már kimerült bártfaiakat. Polgártársi odaadásukról a lapunk más helyén közölt elismerő köszönet is tanúskodik. Úgy tűzoltóságunk, mint a katonaság, csak másnap este tért vissza Eperjesre. Ma még megmérhetetlen a kár, melyet a tűzvész az anyagiakban okozott. De — sajnos! — több emberélet is elpusztult. *Schullery János* az ijedségtől szörnyet halt; *Zurik Mátyásné*, a ki tíz forintjért berohant égő házába, bennégett; *Rondzik Zsuzsanna* pólyás kis leány pedig az utcára hordott bútorok között égett össze. Tizenötön súlyosabb égési sebeket szenvedtek. *Ferenczi* járásbíróási irnok saját élete veszélyeztetésével mentett ki az égő házból egy beteg asszonyt, s még számos, ehhez hasonló, lélekemelő nemes cselekedetnek voltak szemtanúi a jelenlévők. Estefelé megeredett az eső, de még ez sem volt képes egyhamar megfékezni a dühöngő elemet, úgy, hogy még az éjen át s másnap is sok helyen veszedelmessé válható zsarát-nok pusztított.

Eddig a kárt mintegy másfél millió koronára becsülik, a mit a zord időjárás még elviselhetlenebbé tesz. *Rögtöni odaadó segítség* enyhítheti csak szerencsétlenül járt embertársaink nyomorát, melyre nézve Felsőéges Királyunknak atyai szíve máris megadta a jószívű intést. Sárosvármegye és főként Eperjes város, melyet 15 év előtt, május 6-ikán, hasonló gyászos sors ért, nem is maradnak részvételek. Meg vagyunk győződve, hogy a hatóságok, testületek s magánosok jó szívvel fogják felajánlani adományait, s így csupán arra kérjük őket, hogy mielőbb tegyék ezt, mert ilyen esetben a *rögtöni*

segélynek kétszeres értéke van. Lapunk kiadóhivatala készséggel vállalkozik az adományok továbbítására, azt pedig itt alább közöljük, hogy a Vöröskereszt-egylet eperjesi fiókjá — mely május 8-iki gyűlésében 600 kor. segélyt szavazott meg, — ruhaneműket vesz át a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet»-árvaházának helyiségeiben s haladéktalanul elküldi Bártfára Eperjes sz. kir. város tanácsa 200 koronát küldött a nyomor pillanatnyi enyhítéséül. Az egyéb hatóságok, testületek s magánosok adományait legközelebbi számaink fogják feltüntetni.

Az adományok gyűjtésénél a hatóságok és testületek vezető irányító közreműködésére is szükség van. Ebben a meggyőződésben bocsátotta ki Eperjes sz. kir. város tanácsa a következő felhívást:

«Nemeslelkű Közönség! Ma 15 éve már... de még most is halljuk a vészharangnak szomorú pusztulásunkat sirató fájdalmas kongását, még látjuk a garázda bős elem szilaj lángjától vérpiros eget... fülünkbe cseng még egymás csüggeteg segélykiáltása — mindenfelől... Gyásznapok voltak azok! Az Ég kegye azonban ismét reánk derült s mit az ellenség-elem vad haragja porrá égetett, azt igyekeztünk az irtalom, a részvét szeretetteljes biztatása s feledhetlen hathatós támogatása mellett a romokból új alakban ismét életre kelte s megvetette további boldogulásunk reményének új alapjait... Tudjuk mindnyájan: Bártfa testvérvárosunk egész utcasorain végig tombolt a tűz rémes ereje s nyomában pusztulás, nyomor sir, zokog felénk!... Mi, kik e borzasztó képet, e leirhatlan helyzetet saját sorsunkból annyira ismerjük: siessünk segítségükre a mindig is barátságos testvérvárosunk e szerencsétlenségnek, kiki legjobb tehetsége szerint, — de mielőbb! Siessünk szeretetből fakadó részvéttel most, midőn segítségünk legnagyobb szükség van! Eperjes sz. kir. város tanácsa 1902. május 6-ikán. *Podhorányi Bálint* s. k., polgármester. *Magyar József* s. k., főjegyző.»

«Eperjes sz. kir. város nagyrabecsült Közönségéhez! Bártfa testvérváros tűzkárosultjainak gyors felségélyezése érdekében 25 adomány-gyűjtő ívet adtunk ki, melynek egyike a városi házépítési elhelyeztetett. A hasonló körülmények között részünkről is tapasztalt felebaráti szeretet nevében nagyon kérjük a város nemesérelmű közönségét, hogy eme íveket — melyek f. évi május hó 25-ikén már bevonatnak — kegyes figyelemükre méltán szíveskedjenek. Eperjes, 1902. évi május hó 6-ikán. A város tanácsa.»

Felhívás és kérelem. A közelmúlt napokban a pusztító tűzvész súlyos csapást mért Bártfa sz. kir. város lakosságára. A házak százai lettek a dühöngő elem martalékává és embertársaink közül nem egy, ki tegnap még jó módú volt, ma nem tudja hová leljai fejét. A kár romokban hever, a bútor elpusztult, a ruhanemű elégett, sőt a készpénz is elhamvadt. A mostoha tavasi időben a lakosság legalsóbb rétegének gyors segítségre van szüksége. Ezért bizalommal fordulunk az embereket szent nevében Eperjes sz. kir. város közönségének szívéhez és kérjük, hogy pénzádományait Kósch Árpád úrhoz, ruhanemű- és egyéb adományait pedig az «Erzsébet»-árvaház felügyelőjéhez juttatni kegyesek legyenek Eperjesen, 1902. május 8-ikán. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókgyűlés válaszmánya.

Adakozás a bártfai tűzkárosultak javára. Vettük s köszönettel nyugtazzuk a hozzánk beérkezett következő adományokat: *Villecs Kamil* 10 kor.; *Fejzse Lujza* (a Berger-kávéház pinczérnöje) 20 kor. A beérkező adományokat hetenkint Bártfa szab. kir. város polgármesteri hivatalának fogjuk átküldeni.

Vármegyénk és városaink.

Rendkívüli közgyűlés a vármegyeházán. Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága, a m. kir. kereskedelemügyi minisztérium f. évi apr. 18-ikán 25,495. sz. alatt kelt leiratának tárgyalása s azzal az inséges közüti munkákra engedélyezett 70,000 korona államsegély 10,000 koronányi le nem kötött része mikénti felhasználásának elhatározása céljából, f. évi május 12-ikén délelőtt 11 órakor a vármegyeháza nagy tanácstermében rendkívüli törvényhatósági közgyűlést tart.

Felszólamlások. Az eperjesi választókerület ideiglenes névjegyzékét Sárosvármegye központi-válaszmánya egybeállítván, a névjegyzék május hó 5-ikétől kezdve a városházán kifüggesztve van. A kik a névjegyzékből jogosultságuk daczára kimaradtak, záros határidőn belül felszólamlással élhetnek, mely célra a városházán megfelelő blankettát ingyen kapnak.

Városi közgyűlés. Eperjes sz. kir. város képviselő-testülete — *Podhorányi Bálint* polgármester elnöklete alatt — május hó 3-ikán igen jelentős közgyűlést tartott, melyről a következőkben számolunk be: A legfontosabb tárgy volt: a jogügyi és gazdasági-szakosztály előterjesztése s határozati-javaslat, többrendbeli elodázhatatlan létesítmények és ezekből kifolyólag felveendő kölcsön ügyében. A kölcsön támogatott s megindokolt javaslatot a közgyűlés elfogadván, kimondotta, hogy az építendő csapatkórház, közbiztonsági hidak stb. költségeinek fedezésére összesen 560,000 korona amortizációs kölcsönt vesz fel s az előzetes lépések megtételére a tanácsot utasítja. Ezzel a határozatával bebonyította a képviselőtestület, hogy helyes érdekek bir Eperjes városi közgyűlés korszaki fejlesztése iránt s hajlandó — bármennyire nehéz pénzügyi viszonyok mellett is — az elodázhatatlan s mégis évek óta húzódo beruházásokat fogantatni. Ma, a mikor a pénzpiac olcsósága erre a legkedvezőbb időpont, meg is kell ezt tennie városunknak, mert tagadhatatlan, hogy messze elmaradt abban a versenyben, melyet kisebb, de vagyonszerűbb városok olyan fényesen s már eddig megfutottak. — Tárgyalták ezután a vágóhid építésének ügyét s a közgyűlés elhatározta, hogy az állatvásártérnek a vágóhíddal kapcsolatos berendezésétől ezúttal eláll s csupán a vágóhidat építteti fel, és pedig a város tulajdonát képező, ezelőtt *Kazinczy-féle* telken, mely a *Villecz-hegy* felé vezető úttól jobbra, a *Tarcza-parton* fekszik. A telekhez vezető út megszerzéséhez több tulajdonossal szemben kisebb kisajátításokra lesz szükség. A határozat ellen *Sztankay László* nyomban felebbelést jelentett be, abból az indokból, mert állatvásártérrel kapcsolatosan tartja helyesebbnek a közbiztonsági felépítésének megoldását. Ez természetesen némileg elhalasztja a közbiztonsági kiépítését. — A jog- és gazdasági szakosztály egy másik előterjesztése, a Sebes felé vezető szekcsői nagyhídnak az állam által tervezett átépítési költségeihez való hozzájárulásra vonatkozott. Ez a kérdés úgy áll, hogy a 15 év előtt épített hidat, mely még ma is többé-kevésbé megfelel a forgalomnak, az állam — mint tulajdonos — vas-szerkezettel átépíteni szándékozik. Erre a hídra Eperjes városnak vámjogosultsága van. 1885-ben a város, másrésztől a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium között oly értelmű szerződés jött létre, hogy a város — megállapított arányban — tartozik a híd fenntartási költségeihez hozzájárulni. Miután most a minisztérium a sokkal tetemesebb költséggel járó vashíd építéséhez kívánja a megállapított kulcs szerinti hozzájárulást, ennél fogva a közgyűlés utasította a tanácsot, miszerint intezzen felterjesztést a minisztériumhoz, melyben fejtsse ki a város amaz álláspontját, hogy legfeljebb olyan arányban járul hozzá az újraépítéshez, a milyen arányban egy fahíd építéséhez kellene hozzájárulnia. Megjegyzendő, hogy a szakosztály előterjesztése szerint jelenleg még fa-szerkezetű újraépítésre sincsen okvetlenül szükség. Magától értetődőleg a város — bár eziránt nyilatkozatra hívták fel — a hídra nézve öt megillető vámjogosultságról le nem mondhat, különben is vékonyan csurranó jövedelmi forrásai mellett — Ezután a közgyűlés helyt adott a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred tisztikara részéről beérkezett megkeresésnek, melyben a déli étkézesek céljából a városi Vigadó kistermének három heti időtartamra való díjmentes étengedését kérik. — Három szerződés jóváhagyását, illetve ingatlanok megszerzését a jövő közgyűlésre halasztották, miután e tárgyban a gyűlés nem volt határozatképes. — Az esküdtzéki szolgálatra kötelezettek névjegyzékének megállapítására *Podhorányi Bálint* polgármester elnöklete alatt dr. *Szethlo János*, dr. *Sonnenschein Simon* és *Hoffmann József*ből álló bizottság küldetett ki. — Az Orsz. Kisdnevelők Egyesületének május 17-iki közgyűlésére és a közbéd céljaira a *Fekete-sas* nagytermét díjtalanul átengedték. — Tárgyalták a polgármester jelentését a vasúti indóháztól a püspöki székházig terjedő állami út kockakövezési költségeihez leendő városi hozzájárulás tárgyában s kimondták, hogy az 56,000 kor. költségekhez a város 6000 koronával hozzájárul. vámjogosultságának fenntartása mellett. Még néhány jelentéktelenebb ügyet intézett el a közgyűlés.

H I R E K.

* **Kormányképviselők.** A *Budapesti Közlöny* május 4-iki száma közli a felekezeti főgimnáziumok ezidei érettségi-vizsgálataira a vallás- és közokt.-ügyi m. kir. miniszter által az 1883. évi XXX-ik t.-cikk alapján eszközölt érettségi kormányképviselői kinevezéseket. Az eperjesi Kollégium tanári-karából a miniszter ez idén is dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, jogakadémiai dékánt Segesvárra, és dr. *Szlávik Mátyás* hittanintézet dékánt Nyiregyházára, nevezte ki. Dr. *Horváth Ödön* —

nagyn
bizatá
ez ide
viselvé
nyilv.

* L
lése.
dr. Ho
meleg
delem
egyhá
dést

paran
átirat
részes
Város
ütött k
távirat
lete ala
gón, fá
a testi
nem n
marad
Bártfa
testüle
mester

* J
ség na
május
kező g
rület
szerele
május
geinek
elhúny
temeté
Dobón

* F
ősv. 7
éte 46
d. u 4

* El
hogy a
tőja: J
évben
lán elh

* C
villatula
vedés u

* A
közgyű
17-ikén
bizottsá
kat, szí
közgyű
küzletti
sajnos
morú
károsu
előadás
nagyon

* E
I. egyh
Kollég
követk
átvétele
VI szá
meghív
közgyű
Esetleg

*
mánya
nöklete
előtt a
vette ö
előterje
és azt.
tesz ki
tűzkáro
és gyű

* G
Budape
városut
vesz ré

* A
taurálá
kára te
hogy a
ben ke
Ennek

város képviselő-
mester elnökle-
közgyűlést tar-
unk be: A leg-
sági-szakosztály
rendbeli elődáz-
yólag felveendő
t s megindokolt
ndotta, hogy az
dak stb. költsé-
rona amortizá-
sek megtételére
l bebizonyította
kel bir Eperjes
rant s hajlandó
ok mellett is —
zódó beruházá-
énpiac olcsó-
eg is kell ezt
n, hogy messze
sebb, de vagy-
ár eddig meg-
hid építésének
az állatvásár-
ezésétől ezúttal
s pedig a város
telken, mely a
Tarca-parton
hez több tulaj-
a lesz szükség,
mban felebbe-
ert állatvásár-
a közbiztonság
tesen némileg
jog- és gazda-
e, a Sebes felé
által tervezett
a vonatkozott.
épített fahidat,
el a forgalom-
as-szerkezettel
erjes városnak
másképp a
ött oly értelmű
lapított arány-
geihez hozzá-
tetemesebb
megállapított
a közgyűlés
felterjesztésé-
s az amaz állás-
n járul hozzá
fahid építésé-
hogy a szak-
fa-szerkezetű
agától értető-
a hívták fel —
ságról le nem
adó jövedelmi
helyt adott a
ra részéről be-
kezesek céljá-
eti időtartamra
om szerződés
zését a jövő
ban a gyűlés
eki szolgálatra
ra Podhorányi
Sztehlo János,
Józsefből álló
nevelők Egye-
közéletéből cél-
tengedtek. —
súti indóháztól
oczkaközvetési
tárgyában s
gekhez a város
gának fenntar-
b ügyet inté-

nagymérvű elfoglaltságára való tekintettel — a megbízatásról lemondott. Az eperjesi koll főgimnáziumnál ez idén tartandó érettségi-vizsgálatokhoz kormányképviselővé dr. *Mágócsi-Dietz Sándor* budapesti egyetemi nyilv. rendes tanár küldetett ki.

* **Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter üdvözlése.** Az eperjesi koll jogakadémia tanári-kara nevében dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, dékán, május hó 8-ikán megleghangú átiratban üdvözölte Láng Lajos kereskedelemügyi minisztert, a ki, úgyis mint a hazai evang. egyházak érdemes vezéralakja, mindig kiváló érdeklődést tanúsított a protestáns közoktatási ügyek iránt.

* **Tűzoltóságunknak elismerés.** Az eperjesi tűzoltóparancsnokság, elnökéhez Kubinyi Alberthez intézett átiratban, Bártfáról a következő tartalmú elismerésben részesült: „Tek. Tűzoltóparancsnokságnak Eperjesen. Városunkban f. évi május hó 4-ikén pusztító tűzvész ütött ki, mely több, mint 36 óráig égett, s ez alkalommal távirati megkeresésünkre Önök a főparancsnok vezénylete alatt nálunk megjelenni és a vész meggátlásán buzgón, fáradhatatlanul közreműködni sziveskedtek. Fogadják a testület s a jelenvolt tiszt urak és legénység soha el nem muló hálánk és köszönetünk kifejezését, melylyel maradunk hazafias üdvözléssel és kiváló tisztelettel — Bártfán, 1902 május hó 6-ikán tartott városi képviselőtestületi közgyűlésből — *Rhody Alajos* s k., polgármester; *Passuth Ferenc* s k., jegyző.»

* **Elhunyt plébános.** *Kuzmiak István*, Dobó község nagy szeretetben s becsülésben állott plébánosa május 1-jén elhunyt. Haláláról lelkesítései a következő gyászjelentést adták ki: „A tarcazi esperesi kerület lelkeskedő papsága szomorú szívvel jelenti, hogy szeretett tagtársa *Kuzmiak István* dobói plébános f. é. május 1-jén, rövid betegség s a halálakészülők szentségeinek ájtatos fölvétele után, 69-ik életévében az Úrban elhunyt. Az engesztelő szt.-miseáldozattal egybekötött temetés f. é. május 3-ikán d. e. 10 órakor Dobón leendő Dobón, 1902 május 1-jén. R. i. p.!»

* **Halálozás.** Május 9-ikén hunyt el Eperjesen *ösv. Bohrandt József* szül. *Pankiewicz Kornélia* élte 46-ik évében. Temetése vasárnap, május 11-ikén d. u. 4 órakor fog végbemenni.

* **Elhunyt joghallgató.** Részvétellel vettük tudomásul, hogy az eperjesi koll. jogakadémia volt törekvő hallgatója: *Müller Ignác* II. é. joghallgató, életének 19-ik évében hosszas szenvedés után a szatmárnémetyi Mikolán elhunyt.

* **Gyászír.** Dr. *Murányi Armin*, bártfa-fürdői villatulajdonos, május 1-jén Budapesten, hosszú szenvedés után, elhunyt.

* **A Kisdednevelők Országos Egyesületének közgyűlésekor vendégeink pünkösdi szombatján, május 17-ikén d. u. 5 órakor érkeznek városunkba. A rendezőbizottság e helyen is tisztelettel kéri a háztulajdonosokat, sziveskedjenek a vendégek megérkezése idejétől a közgyűlés tartamig házaikra a nemzeti színű zászlót kitzüetni. A közgyűlés Bártfán tervezett folytatása — sajnos — az ottani tűzvész miatt elmarad s e szomorú alkalomból a rendezőbizottság a bártfai tűzkárosultak javára pünkösdi első napján jótékony célú előadást tervezett; azonban az előkészületekre már nagyon rövid idő miatt erről ezúttal le kellett mondani.**

* **Egyházi közgyűlés.** Az eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház május 11-ikén (vasárnap) d. e. 11 órakor a Kollégium nagytermében egyházi közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: Intézkedés az egyházi pénztár átvétele felől. — Egyházi gondnok választása. — A VI. szab. kir. városi ág. h. ev. egyházm. elnökségének meghívása a f. hó 27-ikén Késmárkon tartandó rkív. közgyűlésre. — Képviselők kiküldése. — Folyó ügyek. Esetleges indítványok.

* **Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegyelet választmánya május 8-ikán *Semsey-Kösch Kornélia* úrnő elnökle alatt ülést tartott. A választmány mindenképp előtt a központnak hozzá intézett megleghangú átiratát vette örömmel tudomásul. Ezután meghallgatták a titkár előterjesztéseit, melyekben több új tagot jelentett be, és azt, hogy a fiókegyelet vagyona 3822 kor. 89 fillér; tesz ki. Az elnök indítványára a választmány a bártfai tűzkárosultaknak egyelőre 600 koronát szavazott meg és gyűjtő-akció megindítását határozta el.**

* **Gyógyszerészeti kongresszus.** A május 12-ikén Budapesten tartandó II. orsz. gyógyszerész-kongresszuson városunk gyógyszerészei közül *Barts Emil* gyógyszerész vesz részt.

* **Az eperjesi plébániatemplom tornyának restaurálása, illetve stílszerű kiépítése most már nem sokára tényleg megvalósul. Nemrégben adtunk hírt arról, hogy a műemlékek országos bizottsága ebben az ügyben kedvező felterjesztést intézett a minisztériumhoz. Ennek a felterjesztésnek, valamint az ügy közismert**

lelkes támogatója közbenjárásának tulajdonítható, hogy ma már a miniszternek végleges konkrét döntésével állunk szemben. Ugyanis a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium május hó 4-ikén arról értesítette Eperjes város tanácsát, miszerint tudomásul veszi azt, hogy Eperjes város a maga erejéből nem képes még csak hozzájárulni sem a torony kiépítéséhez, másrészt azonban, mert a minisztérium súlyt helyez ennek a kiváló műemléknek fenntartására, ennélfogva ötvenöt-ezer korona költségleíránnyal elrendelte a renoválási munkálatok foganatosítását s annak legközelebbi keresztülvételével — a jóváhagyott tervek alapján — *Schulek Frigyes*t megbízta. Egyidejűleg értesítette a miniszter a városi tanácsot arról is, hogy negyven ezer koronát máris folyósított. Ezidő szerint tehát csupán a kivitellel megbízott szakférfi elfoglaltsága képezhet rövid ideig tartó akadályt arra nézve, hogy városunk egy műtörténelmi értékű, impozáns toronnyal legyen gazdagabb.

* **Szives kérelem.** A kik a Kisdednevelők Orsz. Egyesületének közgyűlése alkalmából pünkösdi első napján a társaságban részt akarnak venni, erre vonatkozó szándékukat akár az áll. tanítónőképző-intézet igazgató-ságánál, akár velem f. hó 14-ikéig tudatni sziveskedjenek. Egy teríték ára 3 korona. *Véer Ferenc*.

* **Vallásos estely.** Az eperjesi ág. hitv. ev. theol. belmissziói egyesület e hó 3-ikán a főiskola nagytermében második vallásos estelyét tartotta. A tanítónőképző-intézet ifjúságának bevezető (Glück-Imája) és befejező (Mozart-Himnusz) énekén kívül, a melyet ifj. *Kapó Gyula* tanár szakavatott vezetés mellett adtak elő összhangzatosan, *Csengey Gusztáv* theol. tanár olvasott fel egy igen kedves s tanulságos magyar tárgyú elbeszélést, „Göröngyös úton” címmel. Előre jelzett „A kurucz király” cz. jellemrajzát, a melyet feszült figyelemmel várt a közönség, egy későbbi alkalomra halasztotta. Majd „A jó Isten” és „Egyházi ének” solo-énekét *Durst Győző* harmónikusérete mellett *Slajcho Mihály* énekelte s mély vallásos áhítattal ébresztett a nagyszámú közönség szívében és lelkületében. Végül *Csengey Gusztáv* „Az elveszett frigyáda” cz. alkalmi vigasztaló, buzdító költeményét *Obál Béla* teológus szavalta el hatásosan.

* **Kollégiumi deprekáció.** Ősi főiskolánk mind a négy tanintézetének tanárokara és ifjúsága e hó 7-ikén a helybeli ev. templomban Úrvacsorával egybekötött deprekációi ünnepélyt tartott, a melyen a tanári-kar részéről dr. *Wallentinyi Samu* főgim. tanár, és az ifjúság részéről *Zahonyi Aladár* III. éves joghallgató szónokolt igen nagy hatással.

* **Passió-játék.** Jézus szenvedését és halálát, 16 bibliai képben, zene- és énekkísérettel mutatta be *Allesch* ó-bajor passió-játszó társasága a városi színházban, e hó 8-ikán. Csak elismeréssel szólhatunk a nagy érdeklődést keltett előadásról, s a vasárnapi két előadást — melyről bővebbet a színlapok nyújtanak — melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

* **Tájékoztató a Kisdednevelők közgyűlésére vonatkozólag.** Pünkösdi szombatján (május 17-ikén) d. u. 5 órakor a vendégek megérkezése és városunk részéről ünnepélyes fogadása. Elszállás után az egyesület választmányi gyűlése az áll. tanítónőképző-intézet tornacsarnokában. Este ismerkedés a Berger-vendéglő éttermeiben. Másnap (május 18-ikán) d. e. 10 órakor istentisztelet, 11 órakor közgyűlés a vármegyeház nagytermében. Déli 2 órakor társaság a *Fekete sas* nagytermében. Este az összes vendégek és egyes helybeliek részére vacsora az áll. tanítónőképző-intézetben. Másnap (május 19-ikén) Bártfa és Sáros megye más nevezetesebb helyeinek megtekintése s aztán a vendégek hazautazása.

* **Szinielőadások május havában.** Sziniügyi bizottságunk május 3-ikán ülést tartott. Ez alkalommal engedélyt adtak *Szendrey Mihály* kassai színiigazgatónak arra, hogy május havában Eperjesen hat előadást rendezhessen. Szendrey két opera-, két operette- és két színműelőadást tervez, május 20-ika körül, a kassai cs. és kir. 34-ik gyalogezred zenekarának közreműködésével. Ugyanez alkalommal elhatározta a bizottság azt is, hogy — méltányolva *Krémer Sándor* eperjesi színiigazgatónak, ki a jövő évadra színházunkat már elnyerte — kívánságát, a neki felajánlott szerződést a város odamódosítja, miszerint a jövőben július, augusztus és szeptember hónapokra másnak játszhatási engedélyt nem ad, nehogy *Krémernek* októberben kezdődő szezonja károsodjék.

* **A budapesti kertészeti kiállítás** — mint tudósítónk értesít — nemcsak a nagyközönség, hanem a legelső szaktekintélyek véleményei szerint minden eddigit felülmúl és vetekedik bármely világhiállításal. Ezen siker orozlárésze *Mauthner Ödön* cs. és kir. udvari magkereskedő, a kinek kiállítása oly szép és fenséges, hogy e cég tulajdonosa nem győzi fogadni az elismerő nyilatkozatokat, melyek valóságos ováció-számba

mennek. A megnyitás napján József főherceg személyesen gratulált *Mauthner Ödön*nek és bemutatta *Klotild* főhercegnőnek. Kedden ő Felsege is meglátogatta a kiállítást és minden egyes csoportnál elismerését fejezte ki *Mauthner*nek. E világhírű cég, mely eddig 22 külföldi kiállításon az első díjakat vitte el, ezúttal versenyen kívül jelent meg, hogy mellette főkép a vidéki cégek is érvényesülhessenek, sőt ő maga is három tiszteletdíjat ajánlott fel a kiállítás ügye érdekében. *Mauthner* csoportjai 15 főhelyet foglalnak el az iparsarnokban és az előtte levő területen. Olyan gazdag babér-erdőt, pálmáiget és színdús virágokat még nem látott a budapesti közönség, a minőt *Mauthner* varázsolt oda. Kiállított többi között viruló 1000 Cimson Rambler rózsát, 3000 nagyvirágú Cinerariát, több mint 4000 babérfát, melyek a kiállítás után eladásra kerülnek, 800 szegfűt 175 változatban stb. stb. Még a szakemberek is oda nyilatkoztak: „tudtuk, hogy *Mauthner* nagy, de hogy ilyet is tud nyújtani, az már igazán páratlan!” A zsűri egész zavarban volt, hogy mivel fejezze ki elismerését, és megbízta az elnökséget, hogy magasztaló hangú levélben mondjon köszönetet *Mauthner*nek a miért a kiállítást oly magas színvonalra emelte.

* **Igazgató-választmányi ülése** volt *Szechenyi-kör*ünknek május hó 7-ikén. A gyűlésen — melyen dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos elnök — a választmány tagjai nagy számban vettek részt. Elnök szívesen üdvözölvén a megjelenteket, felolvasás alá került a legutóbbi gyűlésről felvett jegyzőkönyv, melyet azután észrevétel nélkül hitelesítettek. Ezután az elnök bemutatta a még általa szerkesztett s május 1-jén megjelent évkönyvet, melyről külön is megemlékezünk. Meghívó érkezett a Kisdednevelők Országos Egyesületének a pünkösdi ünnepek idején Eperjesen tartandó közgyűlésére. A választmány elhatározta, hogy megleghangú átiratban fogja üdvözölni a *Szechenyi-kör* nevében a közgyűlést, melyen küldöttségileg is részt fog venni. A lemeszi vidéki választmány volt elnöke bejelentette a vidéki választmány működésének megszűnését. Sajnálattal tudomásul vették s — annak reményében, hogy a választmányt további lelkes munkálkodással még feléleszteni sikerül — ez irányban az elnökséget megkeresni határozták. Hasonlóképpen sajnálattal vette tudomásul az igazgató-választmány, hogy Kis-Szeben sz. kir. város polgármesterének felolvasott értesítése szerint Kis-Szebenben vidéki választmányának szervezése kivihetetlen. Az igazgató-választmány ennek dacára nem adta fel a reményt, hogy ez a tervezett vidéki választmány megalakítható lesz. A folyó év október havában megtartandó Tompa ünnepély ügyében az ig.-választmány akként határozott, hogy ez a nyilvános díszünnep vezesse be az új évadot. A díszünnep megnyitására felkérni határozták a Kór nagynevű védnökét, dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. t. Óda elszavalása, Tompa irodalmi működésének méltatása (pályamű), „Tompa Eperjesen” dr. *Máriássy Bélától* s esetleg még szavaltat stb. fogják a díszgyűlés tárgysorozatát képezni. Meghívandók lesznek a Magyar Tudományos Akadémia, Kisfaludy- és Petőfi-társaság, az összes kulturegyletek, Sárosvármegye törvényhatósága, Eperjes sz. kir. város, az itteni hatóságok, testületek, egyletek; nemkülönben Gömörvármegye törvényhatósága, a gömörmegyei Hamva és Belye községek és a sárospataki Kollégium. A díszgyűlést a főutcza *Desseffy Lajos* féle házába illesztendő emléktábla megtekintése követi. Este nyilvános hangverseny lesz. A tiszta jövedelem fele a sárosvármegyei tűzkárosultak, másik fele a Kór pénztára javára fog fordítatni. Az összes teendővel a szakválasztmányok bizattak meg. Dr. *Kőrösy György* titkár a könyvtár-szaporodásról, *Hollenkay Etel* soóvári óvónő megválasztásáról s az időközben érkezett megkeresésekről tett jelentést. A katonatiszti dalárdának szives készséggel bocsátotta rendelkezésre a választmány a Kór helyiségeit. A bártfai műkedvelők Eperjesen tartandó színelőadása iránt a legmelegebb erkölcsi támogatást ajánlotta fel a választmány. (Utólag értesülünk, hogy ez a műkedvelői színelőadás elmarad.) Végül új tagokat vettek fel a gyűlésen első ízben vett részt a Kórnek újonnan választott ügyésze, dr. *Balpataky Imre*, a kit az elnök lelkesítő meleg szavakkal üdvözölt.

* **«A magyar házassági jog».** Ezen a címen egy 294 oldalra terjedő terjedelmes kötet hangya el a sajtót, dr. *Raffay Ferenc* egyetemi magántanárnak, az eperjesi jogakadémia nyilv. rendes tanárának a tollából. Dr. *Raffay* a jelen tanévtől kezdődőleg tartozik az eperjesi jogakadémia tanári-testületébe. Megválasztását általában határozott és nagy nyereségnek tekintette mindenki, a ki a jogakadémia érdekeit keblén viselte s a ki egyszersmind ismerte a megválasztott ifjú tanárt abból a dicséretes és sikeres munkálkodásból, a melyet ő a szakirodalom terén eddig is kifejtett. A jogi szaklapokban igen nagy számmal megjelent

értekezéseinek és cikkeik kívül különösen ismertté és becsültté tette nevét azokkal az önálló művekkel, amelyeket: «A hűtlen elhagyás, mint házasságbontó ok», «A párbékkérdés megoldása», «Házassági perrendtartás», «A házassági törvény és a polgári törvénykönyv kodifikációja», «Új szöveg a magy. ált. polgári törvénykönyv tervezetének házasságjogi részéhez», «Észrevételek a polg. perrendtartásról szóló törvényjavaslat XI. címéhez» és «A különvagyon és közszerzemény kodifikálása» címűen tett közzé s a melyeket széles az egész országban nagy tanulmányon alapuló, feltétlenül megbízható és útbaigazító művek gyanánt ismer és használ a jogéletben érdekeltek, vagy pedig az ennek terén működő szak-közönség. Azokat a jelentékeny érdemeket, a melyeket, e most felsorolt művei által, az irodalom terén szerzett, igen jelentékenyen fokozta, sőt mondhatnánk: valósággal megkoronázta az a nagy munka, a mely «A magyar házassági jog» címen, Grill Károly cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, a legközelebbi múlt napokban jelent meg s a mely az 1894. XXXI. t.-cz teljesen szerves, tudományos egészet képező, alapos feldolgozását tartalmazza. A jogakadémiák ellenségeinek körében nem egyszer lehet megjegyzést hallani arról, hogy a jogakadémiai tanárok irodalmi működése jelentéktelen. Ezt a rosszakaratú és merész megjegyzést egyáltalában a legkevesebb joggal lehetett éppen az eperjesi jogakadémia tanári-karával szemben koczkatatni. Dr. Raffay jelzett művének megjelenését pedig már csak azért is melegen kell üdvözölnünk, mert ez még nagyobb mértékben elveszi az alapot hasonló indokolatlan megjegyzések megtételétől. De nagy örömmel kell üdvözölni ezt a tudományos munkát önmagában véve is! Házassági-jogunknak összes anyaga oly teljesen, oly áttekinthetőleg, oly tudóshoz illő egyszerűséggel és szabotossággal, valamint oly — szinte csodálatos — körültekintéssel és buzgalommal van benne összegyűjtve és szerves egészzé feldolgozva, hogy azt merjük mondani, abban minden e kérdéssel összefüggő adat, a megfelelő helyen, feldolgozást nyert. A mű bevezetéséből és előszóából s ezenkívül két főrészből áll. Az I. rész a házasság és házassági jog fogalmát és szabályozásának a kérdését tárgyalja; a II. rész pedig a házasság létrejöttét, érvénytelenségét és megszűnését fejti ki. A II. rész címekre, a címek fejezetekre, a fejezetek pedig szakaszokra vannak osztva. A rendszer tehát teljesen tiszta, világos, könnyen áttekinthető. A kérdések tárgyalásának módja mindenütt eredeti Gondosan reámutat mindenütt a törvény összes intézkedései között levő összefüggésre s kimutatja a részek között levő kölcsönös vonzást, illetve egymásrahatást. Minden kérdésnek tárgyalásánál lelkiismeretesen és precíz pontossággal kiterjeszkedik a törvényhozási előmunkálatokra, a judikaturára és az összes szakirodalomra. Különösen kiterjeszkedik arra is, hogy hazai házassági törvényünk között és a német polgári törvénykönyv között párhuzamot vonjon s ezen az alapon kiterjeszti figyelmét a Reichsgericht judikaturájára is. A munka sok új eszmét vet fel. Különösen nagybecsű az a logikai magyarázat, a melylyel a törvény 39., 41. és 43. §§-ainak szó szerinti értelmével szemben, a törvényjavaslat szövegén eszközölt nem eléggé gondos változtatásnak kikutatásával, kimutatja, hogy a házasságot feltételhez, vagy időhöz kötni nem lehet. Új és eredeti a házasságkötés kellékeinek kifejtésénél az általa elnevezett létezési-kellékeknek felállítása s találó a házasságkötés kellékei, a házassági akadályok és az érvénytelenség között vont alapos párhuzam. A házasság érvénytelenségének tana, mely a legnehezebb kérdés, igazán szép és talán a legmáradandóbb becsű rész az egész nagy munkában. Az érvénytelenség tanának e mély értelmű kifejtése becsületére válnék a külföldi jogi-irodalom bármelyikének is. Érdekes az is, hogy miképen fejti ki az érvénytelenség három fokozatának: u. m. a nem létezésnek, a semmisségnek és a megtámadhatóságnak mélyen járó megkülönböztetését is. A házasság megszűnéséről szóló részben igen gyakorlati a felbontás tana, úgy, hogy ezt, mint a hogy ez így van a szerző előbbi műveivel is, bíránk, valamint ügyvédek is nagy haszonnal forgathatják. Azt nem is tartjuk különösebben kiemelendőnek, hogy szerzőt, mint a hazai jogtanításnak egyik kiváló munkáját, az a cél is vezette, hogy a jogtanuló ifjúság is haszonnal forgathassa a művet, mely világos és hamisítlanul magyaros stílusánál, könyved és gördülékeny nyelvezeténél fogva, nemkülönben áttekinthető rendszerénél, értelmes tárgyalási módjánál és a részek arányos feldolgozásánál fogva tényleg a legjobb és legmegfelelőbb tankönyvek egyike leendő. A mű, melyre újabbban is legmelegebben felhívjuk az összes szakkörök és érdeklődők figyelmét, 6 koronáért kapható.

* **Gazdáink figyelmébe!** A külföldi porosz-szenet teljes mértékben pótolja a *tatai tojás-szén* (brikett). Utalunk a vonatkozó hirdetésre.

* **Szállítás a honvédség számára.** A m. kir. kassai III. honvéd-kerületbeli csapatok *sab., széna-, alom- és ágyszalma-*, valamint *tűszifa-* (Igló, Miskolcz és Munkács *köszén-*) szükségletének 1902. október 1-jétől 1903. szept. 30-ikáig terjedő időre nem közös módon leendő biztosítása — a f. é. május 1-jén kelt 2368 sz. alatt kiadott hirdetmény szerint — 1902. június 9-ikén d. e. 10 órakor Kassán a m. kir. kassai III. honvéd-kerületi parancsnokság hadbiztosi osztálya helyiségében fog megtartatni A szállítási feltételek füzete a m. kir. kassai 9. honvéd-gyalogezred 3. zászlóalja kezelőbiztosi irodájában a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők s ezen szállítási feltételek füzete a m. kir. kassai III. honvéd-kerületi parancsnokság segédhivatali főnökségénél Kassán — ármegtérítés mellett — esetleg posta útján is megszerezhető.

* **Letartóztatás.** A rendőrség a hétfői országos-vásáron letartóztatta *Markovits Gaborné Sütő Borbála* kitiltott zsebtolvajt.

* **A gyanús láda.** Egy eperjesi lakos valami kis cselédügyi kihágás tárgyalásánál azon gyanújának adott a rendőrség előtt kifejezést, hogy cselédjének *Dancs Máriának* a kofferje túl nehéz s jó volna, ha a rendőrség azt megtekintené. Ez megtörténvén, a ládában igen sok vadonatúj vászon, selyem-íngék, szövetek és oly tárgyak kerültek napfényre, melyek csakis egy, a modern igényeknek megfelelő divatüzletben találhatók. A cseléd kérdőre vonatván, bevallotta, hogy e tárgyakat a múlt évben Máramaros-Szigeten a kedvesétől — a ki egy divatkereskedésben segéd — kapta ajándékkul. A rendőrség e kijelentés után lefoglalta a koffer és megkereste a máramaros-szigeti rendőrséget a kárvallott kereskedő és segédje kihallgatására iránt, s addig a gyanúsított cselédet szabadlábon hagyta.

* **Lopás.** Deckert Kilán egy hamisított számlából rájött, hogy inasa őt meglopta. A rendőrségnél tett feljelentés után, gyanúsítottnál motozást tartottak, s ekkor a padláson több, a kárpitóssághoz tartozó árut találtak. Panaszos azonban kijelentette, hogy bűnvádi följelentését visszavonja a tettes Sztolarik Ottó ellen, a kit ennek daczára a rendőrség följelentett a kir. ügyészségnek, mert előbbi szolgálatadója kárára 2 drb. postagalambot 24 korona értékben ellopott.

* **Ez a pohár bűdosik**... s bűdosott — s nem is olyan sokszor — és *Kutni József* kocsis, jó barátjával *Bolván Mihály* vályógyűvő-czigánnyal erősen le-részegegett. Igaz, hogy a pohárban nem bor, de afféle valódi bundapálinka volt, a melytől egy hétig marad részeg a szegény ember. (Talán azért is iszszák annyira.) Ennek a gyors berugásnak a következménye egy 10 cm. hosszú és alapos folytonossági hiány volt, a mit *Bolván Mihály* egy késsel ejtett jó barátja *Kutni József* fején. S mi idézte elő a jó barátok között az egyenlenséget, a vizalyt és ezt a véres drámát? Egy dráma — *cigaretta*. Úgy történt, hogy a jóbarátoknak összesen három dráma-cigaretta volt, egy-egyre rágyújtottak s a harmadik arra várt, a ki hamarabb készen lesz. *Kutni József*nek úgy látszik jobb tüdeje volt, mint társának, mert pár perc múlva készen volt a cigaretta-jával és rá akart gyújtani újra. A sárga irigység és az elfogyasztott bundapálinka azonban arra bírta *Bolvánt*, hogy tiltakozzék ez önkényes eljárás ellen, s mert *Kutni* ennek daczára rágyújtott, kést rántott és jóbarátját fejbeszurta. A rendőrség sérültet a kórházba szállította, önzetlen jó barátját pedig oltalmába vette.

SPORT.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** május 3-ikán tartotta első házi-versenyét következő térelőny-számokkal: 100 méteres síkfutas Bruger Géza (0 előny), Révész Gusztáv (0 előny), Eremics Vitályos (6 m. előny), Weichhart Waldemár (2 méter előny). *Diszkoszvetés:* Bruger Géza 0 el., Révész Gusztáv 0 el., Weichhart Waldemár 150 m. *Hármas ugrás:* Révész Gusztáv, Bruger Géza, Weichhart Waldemár. Ezután football-mérkőzés 6-os csapatokkal Másnap d. u. átrándult az *E. T. V. E.* football-csapatja Kassára, hogy a Kassai Sportegyesülettel mérkőzzék. Először Eperjes játszott Kassa ellen. Eredmény 1:4 Eperjes javára. A második felidőben kombinált csapatok játszottak egymás ellen. Eredmény 1:3 azon csapat javára, mely pünkösdkor a budapestiekkel fog mérkőzni. Jövő vasárnap a Kassai Sportegyesület jön át mihozzánk. —t.

* **A Ferencz József-csúcs elzárása.** Lőcséről írja levelezőnk: Egy sziléziái főúr, Dürgarth báró, birtokot vásárolt a Magas-Tátrában: a batizfalvi úrbéresektől megvette a közeli tó környékét, a melyhez a Ferencz József-csúcs, hazánk legmagasabb hegycsúcsa is tartozik. Az új földesurat nem fogják szeretni a turisták.

Birtokát ugyanis teljesen elzárta előlük s így a Tátrába kiránduló turisták kénytelenek lemondani arról, hogy a Ferencz József-csúcsot erről az oldalról megközelíthessék.

* **A csorbai tó jövője.** A csorbai tó tudvalevőleg most a magyar állam tulajdona s az államnak — hír szerint — érdekes terve van a tó vadregényes vidékével. Azt akarja az állam, hogy a tó ne csak szépségénél fogva, hanem minden egyéb tekintetben is olyan legyen mint a híres svájci turistahelyek, a melyek a kényelem és elegancia paradicsomai. E végből harmincz évre egy nagyobb vállalkozó-társaságnak adja át a csorbai tavat, bért nem kíván érte, de a társaságnak kötelessége lesz évről-évre bizonyos meghatározott milliókig beruházásokat tenni a kiránduló- és üdülőhely fölvirágztatására. Harmincz év múlva azután a csorbai tó az összes befektetéssel ingyen visszazsall az államra.

ÚJ VASÚTI MENETREND

— 1902. MÁJUS 1-JÉTŐL. —

Eperjesről indulnak a vonatok:

Budapest felé:			
Eperjes	4 56.*	5 04 regg.	Bpestre érk. 1 30 d. u.
város	10 43.	Eperjes	11 07 d. e. „ 8 50 este.
megálló	2 15.	állomás	2 32 d. u. „ 9 55 „
			7 20 este. „ 6 35 regg.
	9 33.		9 56 „ 8 15 „

* Eperjes város megállóhelyén a regg. 5 04 p. kor induló vonathoz csak hétfőn és pénteken van regg. 4 56 p. kor csatlakozás.

Bártfa felé: 7 15 reggel. Bártfára érkezik 9 21 délelőtt. 5 40 d. u. „ 7 48 este. és hétfőn 2 35 d. u., — érk. 4 31 d. u.

Orló felé: Eperjes 6 40. Eperjes 6 46 regg. Orlóra érk. 8 30 d. e. város 1 50. „ 1 55 d. u. „ 3 25 d. u. állom. 5 15. megálló 5 21 d. u. „ 7 05 este.

Szepesség felé:

5 04 reggel. 11 07 délelőtt, 2 32 délután és 7 20 este.

Eperjesre érkeznek a vonatok:

Budapest felől: 6 28 reggel. 9 25 délelőtt. 1 30 d. u. 5 04 d. u. 9 55 este.

Bártfa felől: 1 36 d. u., 9 26 este és hétfőn 6 25 reggel.

Orló felől: 10 48 délelőtt, 2 20 délután, 9 26 este, és csak hétfőn s pénteken 5 00 reggel.

Szepesség felől:

9 25 d. e., 12 20 d. u., 5 04 d. u., 9 55 este és 11 35 este.

Felolós szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILT-TÉR.*

A bőr ápolásához!

A hosszú téli idény után sürgősen igényli a test, hogy azt alapos tisztításnak és dezinfekciónak vessük alá. A víz ahhoz nem elegendő, szükséges, hogy erősen dezinficizáló szappant használjunk. Az e czélra legjobb szappanok úgy fűrdésnél, mint mosakodásnál a *Berger-féle kátranyuszappan*, *Berger-féle glicerin-szappan* és *Berger-féle carbol-szappan*. Kapható a Monarchia minden gyógytárában Valódi csak ezen védjeggyel.

Nyilvános köszönet.

WILHELM FERENCZ gyógyszerész úrnak, cs. és k. udv. szállító Neunkirchenben (Alsó-Ausztriában), az antirheumatikus és antiarthritikus vértisztító-tea feltalálójának. **Köszvény és csúsz (reuma) ellen vértisztítólag hat.**

Midőn a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt egyrészt azért, mert kötelességemnek tartom, Wilhelm Ferencz neunkircheneri gyógyszerész úrnak legforróbb köszönetet mondani azokért a nagybecsű szolgálataokért, melyeket az ő vértisztító-teája fájdalomcsökkentő bántalmaimban tettek, másrészt meg azért, hogy ebben a bajban szenvedőket erre a jeles teára figyelmessé tegyem. Nem vagyok képes azon kínos fájdalmat leírni, melyet teljes 3 estendőn keresztül mindennemű időváltozásakor tagjaimban szenvedtem s mely szenvedéstől sem a gyógyszer, sem a Bécs mellettü badeni kénfürdő használata nem szabadított meg. Álmatlanul hánykolódtam éjjeleken át ágyamban, kinézésem rosszabbodott és testi erőm fogyott. A fentemlített teának 4 heti használata után nemcsak fájdalmaimtól szabadultam meg teljesen, és most is, hogy már 6 hete nem iszom teát, fájdalomtól ment vagyok, de testi állapotom is javult. Erősen meg vagyok győződve, hogy mindenki, a ki hasonló bajban ezen teához folyamodik, úgy, mint én is, annak feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat, áldani fogja.

Kitünő tiszteltelt
BUTSCHIN-STREITFELD grófnő,
alezredesné

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

Kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Keilemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diatetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eperjesen, a városi színházban.

Két, utolsó előadás — félhelyárral.

Vasárnap, május 11-ikén

délután 1/2 órakor és este 8 órakor
előadatik az ó-bajor passió-társaság által:

Jézus szentvedése és halála.

(Bethlehemről — Golgotháig.)

Passiójáték 16 bibliai képben, az újtestamentumból, Nem ködfátyolképek, hanem személyek által előadva. Zene- és énekkel.

Félhelyárak: Földsz. s 1 em. páholy 4 kor.; II em. páholy 2 kor.; I. r. zártsek s 1 em. erkély 1 kor.; páholyülés a tul. páholyban 1 kor.; II. r. zártsek 80 fill.; III. r. zártsek 60 fill.; II. em. zártsek 40 fill.; II. emeleti erkély-ülő 30 fill.; II. em. diák- és katonahely 25 fill.; karzat 20 fill.

Jegyek előre válthatók Wieland és Schroepfer úr czukrászdájában.

!! Újonnan megnyitva!!

Terminus szálló x x Karlsbad.

TUD (kóser) szigorúan vallásos vendéglő. Elegans nagy étterem, újonnan berendezett modern lakosztályok, rendelés szerinti konyha, kiváló valódi magyar borok.

Vallásosságom megbízhatóságáról a legjobb referenciákkal szolgálhatok.

Kiváló tisztelettel **Blau S.** vendéglős és szállodás
(Budapestről, Laudon-utca).

AZ EPERJESI NÉPBANK

KÁLYHAGYÁRA

ajánlja a legjobb hírnévnek — s mindenütt közkedveltségnek örvendő

tűzálló fehér chamotte-agyagból gyártott
kiváló minőségű díszes kiállítású

cserépkályháit és kandallóit

felette jutányos árban.

A gyári szerelőink által felállított kályhák használhatóságáért és jóságáért feltétlen felelősséget vállalunk.

== Árjegyzékünket és mintakönyvünket bérmentve küldjük meg. ==

Nagyobb építkezésnél külön, előnyös költségvetéssel szolgálunk.

Legjobb virág-műtrágya

kapható

Tyrnauer K. és Fia cégénél

Eperjesen.

Keil-lakk (Glaser)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér.
Egy kis palack ára 1 kor. 36 fill.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria“

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 doboz ára 90 fillér.

Mindenkor kaphatók: **Gallotsik J. Vilmos cégénél Eperjesen.**

902—1902. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kisszebeni kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szurgent András végrehajthatóan **Szurgent Szegőri György** végrehajtást szenvedő elleni 146 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az eperjesi kir. törvényszék, a kisszebeni kir. járásbiróság területén levő Orkuta község harárában fekvő, az orkuta 37. sz. tjkönyvben foglalt 1/2-ad úrb. telekhez tartozó A. I.: 6. sor, 288. hrsz. „Luki“, — 7. sor, 340. hrsz. „Pod Drahu“, — 9. sor, 446. hrsz. Hidegkút, — 10. sor, 514. hrsz. Lada, — 11. sor, 568. hrsz. „Rakatyá verchnyi“, — 13. sor, 660. hrsz. „Rakatyá szpodnyi“, — 16. sor, 692. hrsz. „Orkutszeg“ dülöbeni szántóföldekből B. 7. alatt Szurgent Szegőri György nevére írott 1/2-ad úrb. telekhez tartozó A. I.: 4. sor, 196. hrsz. „Konopiszka“, — 14. sor, 700. hrsz. „Maly“, és 15. sor, 738. hrsz. „Jegriki“ dülöbeni szántóföldekből B. 7. alatt Szurgent Szegőri György nevére írott 1/2-ad részbeni közösségre a 423 korona, s az orkuta 60. sz. tjkvben foglalt 1/2-ad úrb. telekhez tartozó A. I.: 3. sor, 171. hrsz. „Konopiszka“, — 4. sor, 220. hrsz. „Kricansék“, — 5. sor, 302. hrsz. „Luki“, — 6. sor, 348. hrsz. „Pod Drahu“, — 9. sor, 491. hrsz. Lada, — 11. sor, 591. hrsz. „Rakatyás szprednyi“, — 12. sor, 637. hrsz. „Rakatyás szpodnyi“ dülöben szántóföldekből B. 5. alatt Szurgent Szegőri György nevére írott 1/2 részbeni közösségre 762 koronában ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi júniushó 30-ik napján d. e. 9 órakor** Orkuta községében, a bíróságánál előleges elhelyezéssel kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltattni.

Kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.
Kis-Szebenben, 1902. márcz. 20. **Kochina Emil,**
kir. aljárúró.

Jól berendezett

divatarús-üzlet

fióküzlettel és szabászattal együtt
szabadkézből eladó.

Leveleket továbbít a kiadóhivatal.

Hirdetmény.

A czemétei furdörészvénytársulat igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a részvénytársaság 1902. május 4-én megtartott közgyűlésében a társaság feloszlatását kimondván, a felszámolás eszközölését elrendelte s annak foganatosítását az igazgatóság eddigi tagjaira, mint felszámolókra bízta; minek következtében az 1875:XXXVII. t.-cz. 202. §-a alapján a részv.-társaság hitelezői ezennel felhívhatnak, hogy követeléseiket ezen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt érvényesítsék, ellenesetben a társasági vagyon felosztása a törvény értelmében a netáni követelésekre való tekintet nélkül fog eszközöltetni.

Az igazgatóság.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS.COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmaztatik köszvényénél, csuszál és meghüéseknel.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapestben.

* Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Tavaszi és nyári idény
1902.

Valódi brünni szövetek.

Egy vég 3 10 méter hosszú, egy úri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak	frt 275, 370, 480 jó frt 6— és 690 jobb frt 775 finom frt 865 finomabb frt 10— legfinomabb	valódi gyapjúból.
--	--	-------------------

Egy vég fekete szalon-öltönynek frt 10—, úgyszintén felöltőszövet és túrista-loden stb., szétkül gyári áron a pontos és szolidnak ösmert szövetgyári raktár:

Siegel-Imhof, Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahü szállítás biztosítva. A privát-vevők előnyeiket tetemesek az által, hogy a szöveteket fenti czégtől a gyárból rendelhetik.

Mindenütt,
kisebb helyeken is, ügyes ügynökök kerestettek. Kedvelt különlegességi cikk, naponta 5—25 korona szerzemény, mellékkereset gyanánt is. Ajánlatok — eddigi tevékenység megjelölésével, — referenciákkal, valamint hivatkozás erre a lapra „Verdienst“ jellege alatt H. Schalek Annoncen-Bureau, Wien, I., címre.

Szeszgyári üzletvezetőt,
ki a szeszgyártás terén gyakorlati tapasztalatokkal bír, kinek egyszersmind stabilgép-kezelői vizsgája is van.
f. évi szeptember elsejére keresek.
Az állásra csak kiválóan alkalmas, szakképzett, józan, minden tekintetben kifogástalan jellemű egyének pályázzanak. Folyamodványok bizonyítvány-másolatokkal és referenciákkal ellátva, **Hollaender Jenő** földbirtokoshoz *Szepes-Nadasdra* küldendők (u. p. Szepes-Olaszi)

Walther von Gizycki
trieszti kávételepe.
Osztr. postatakarékpénztár-számla: 862.194. sz.; magy. postatakarékpénztár-számla: 9960. sz.
Ajánlom kizárólag finom zamatú kávéjaimat hamisítatlan fajokban, alábbi árak mellett:

Sz.	Minőség	Ára nagyban kgr.-ként	postacsom.
1.	Edel Santos tiszta ízű	2.30	10.35
2.	San Salvador finom	2.55	11.45
3.	Java Liberia különösen nagy szemű	2.70	12.15
4.	Caracas finom	2.95	13.25
5.	Cuba elsőrendű	3.20	14.40
6.	Guatemala igen finom különlegesség	3.40	15.30
7.	ff. Jauco Portorico igen erős és kiadó	3.60	16.20
8.	Java nagyon finom	3.75	16.85
9.	Ceylon Perl	3.90	17.55
10.	Ceylon extra különösen legfin. elsőrendű	4.—	18.—

Az árú vám-, csomagolás- és portómentesen, utánvéttel mellett vagy előzetes Cheque-befizetés ellen szállítatik. Megrendeléseknél kérem fenti ajánlatra hivatkozni. **Lelkismeretes kiszolgálást nevéem biztosít!**

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN
orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában tenyész sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek
ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, közös elősdi kútegek, egyzintén orr-rezesség, ótvár, fagydag, láb-izzadás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a **ka-kátrány**nak 10 7/8-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. **Család-sok elkerülése végett** határozottan Berger-féle kátrány-szappan megrendelése a sz. ismert ve. jegyre való ügyelmezéses keretik. **Idült bőrbetegségek**nél sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
A gyöngy kátrány-szappan az **arcbőr tisztátalanságai** ellátására, a gyermekeknek valamennyi betegségére ellen felül-mathatlan bőrtisztító, **mozdó és furdószappan mindennapi használatra** szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
55% glicerín tartalommal és linom illattal. Ára minden fajnak használati utasítással együtt 25 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők **Benzoe-szappan** a bőr finomítására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr tisztítására himlőhelyeknél és mint fertőtlenítő szappan Berger-féle **tenyő furdószappan** és **tenyő-pápe-szappan**, Berger-féle **gyermek-szappan** a **senge kor** részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfid-szappan
szappan orv., kiütés, bőrvizskettség és arcvörösség ellen (75 kr.), **szeptó szappan** igen határozó,

Berger féle kén-szappan
mitomór és arctisztítás ellen. **Tannin-szappan** ízbiztosítás és hajkih. írás ellen.

Berger-féle fog-szappan köcsögben
1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dolmányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogkezelő szer. A többi Berger-féle szappanokhoz illeszkedő száj- és nyelvtisztító. Csak Berger-féle szappanokat kell kézni, mert más márkájú szappanok utánzatok vannak. Műtán Berger névvel hamisítások is fordulnak elő, keretik a fentebbi védjegyre, valamint a gyára **G. Heil & Comp. Troppan** ügyelmezzel lenni. **Kérdemielő kitöltésre a szerzői jogi szerzői állású szeptember 1883. és arany érem a párizsi kiállításán 1900.**

Kapható Magyarország valamennyi gyógyszerártaiban és **Eperjesen Korn Vilmos és Molitorisz** István gyógyszerészeknél.

Amerika
Menetjegyek a francia vonal által. Jó és gyors közlekedés, kitűnő ellátás — beleértve bor és likörök. Bővebb telvilágosítást ingyen és bérmentve ad

Josef Fischer
Wien, IV., Alleegasse 69.

Fehérneműmosó- és vegyi férfiruhafolttisztító-intézet
Fő-utca 86. szám a. EPERJESÉN a Gallotsik-féle házban.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy rövid idő előtt helyben egy férfi- és női-fehérnemű mosó- és vegyi férfi-posztóruha folttisztító-intézetet létesítettem, melylyel a t. közönségnek — a legolcsóbban számítható árak mellett — a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálást biztosítani bátor vagyok.

A nagyérdemű közönség számos pártfogását kéri teljes tisztelettel

KROTKY ANNA.

Delice Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:
Zahler Mórnál Eperjesen.

Szliács - aczélfürdő
(Felsőmagyarországon)
Az egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-ikétől szeptember 30-ikáig.

Fölülmulthatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerincz- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvosok: Grünwald M. dr., Molnár I. dr., Stern I. dr. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át, onnan 5 óra, délről Budapestet át, innen szintén 5 óra. Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust, utazás-, lakás-, árkedvezményről az elő- és utószezonban stb., ad

a fürdőigazgatóság: Szliács (Zólyomgye).

GLOBUS-PUTZ-EXTRACT Alleiniger Fabrikant, Neueste Erfindung, Nur acht mit Firma u. Globus Leipzig, in rethem Stroifen, Gold Medaille Wellausst. Paris 1900

Globus-tisztító-kivonat
jobban tisztít, mint bármely más tisztítószer.

McCormick Harvesting Machine-Company.
(Chicago-i aratógép-gyár.)

Grand Prix. **Páris, 1900-ban.**

Kéveköttő aratógép. „Daisy“ marokkrakó aratógép, Fűkaszalógép. Szénagyűjtő-gereblye, és Készörűkészülék. Kéveköttő-fonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. — Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN Évi termelés: 362,000 gép. **BUDAPEST** VI. kerület - Váci-utca 30. szám.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZATFESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120
saját házában.
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bányai- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, úgyszintén gyári és ingatlan-tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzatsfestékek, melyek mészből főldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék szintiztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, úgyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve!

Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R. FÉLE (WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az első gyűjtemény a magyar könyvpiacra, a mely egyöntetű díszes könyvtári kiadásban felel meg a magyar remekírók, valamint a világirodalom klasszikusainak színét javát. Minden kötetet a szerző arcképe és kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi díszítik. A remekművek teljes megértését életrajzi bevezetések, jegyzetek és magyarázatok segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

Abrányi Emil
Alexander B.
Ambrus Zoltán
Angyal Dávid
Bánóczy József
Balassa József
Beöthy Zoltán
Dóczi Lajos
Endrődi Sándor
Ferencai Zoltán
Haraszti Gyula
Hegedűs István
Hesesi Sándor

Junius (Z. Kiss B.)
Kossuth Ferenc
Négyessy László
Palágyi Menyhért
Radó Antal
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Szász Károly
Váczy János
Váradi Antal

kikhez még sok díszes név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsesháza.

SZERKESZTI:

RADÓ ANTAL

Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tiszteres színnyomatu díszes bevezetési táblában jelennek meg, rajta az illető író arany-domborművű arcképeivel.

A könyvszekrénynek, a legékeesebb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemcsak tartalmánál, hanem külsejénél fogva is feltűnő ékessége lesz.

A magyar remekírókat illusztrálják:

Bihari Sándor
Garay Ákos
Gergely Imre
Hegedűs László
Zichy Mihály és mások.

A külföldi remekírókat kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már a következő hét kötet:

- I—II. **Petőfi összes költeményei.** Bevezette Ferencai Zoltán.
III—IV. **Kisfaludy Sándor összes költeményei.** Bevezette Junius.
V. **Shakspeare remekei I.** Bevezette Alexander Bernát.
VI. **Molière remekei I.** Bevezette Haraszti Gyula.
VII. **Tóth Kálmán válog. költeményei.** Bevezette Endrődi S.

RÖVID IDŐKÖZÖKBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadó cég fentartja az esetleges változtatás jogát.)

VIII. **Bersenyi Dániel:** Munkái.
IX. **Schiller Frigyes:** Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
X. **Madách Imre:** Az ember tragédiája és egyéb munkái.
XI. **Kossuth Lajos:** Válogatott Munkái. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferenc.
XII. **Homeros:** Iliász. Ford. Kemenez (Kempf) József.
XIII. **Tóth Ede:** Válogatott Munkái.
XIV. **Shakspeare:** Remek. II.
XV—XVI. **Kisfaludy Károly:** Válogatott Munkái.
XVII. **Reiszky Gyula:** Munkái.
XVIII. **Heine:** A Dalok Könyve. Ford. Endrődi Sándor.
XIX—XX. **Tegeder:** A Frithjof-monda.
XXI—XX. **Széchényi István:** Hitel. Válog.

XXI. **Kazinczy Ferenc:** Válogatott Munkái.
XXII. **Goethe:** Válogatott Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
XXIII. **Kölcsey Ferenc:** Válogatott Munkái.
XXIV. **Molière:** Remek. II.
XXV. **Zrínyi Miklós:** Munkái.
XXVI. **A Régi Magyar Költészet.** (XVI. és XVII. század.) Balassa Bálint. — Tinódi Sebestyén. — A Kurucz Költészet. — Gyöngyösi István.
XXVII. **A Régi Magyar Költészet.** (XVII. század és XIX. század eleje.) Faludi Ferenc. — Virág Benedek. — Goadányi József.
XXVIII. **A Nibelung Ének.** Ford. Szász Károly.

XXXIX. **Garay János:** Válogatott Munkái.
XXX. **Pázmány Péter:** Válogatott Munkái.
XXXI. **Shakspeare:** Remek. III.
XXXII. **Firdausi:** A Sahnaméből. Ford. Radó Antal.
XXXIII—XXXV. **Vörösmarty Mihály:** Munkái.
XXXVI—XXXVII. **Byron:** Don Juan. Ford. Abrányi Emil.
XXXVIII. **Homeros:** Az Odyssea. Ford. Kemenez (Kempf) József.
XXXIX. **Csokonai:** Válogatott Munkái.
XL. **Leopardi:** Összes Költeményei. Ford. Radó Antal.
— **Musset:** Válogatott Költeményei. Ford. Radó Antal.
XLI. **Goethe:** Faust. Ford. Dóczi Lajos.

XLII. **Mikes Kelemen:** Törökország levelei.
XLIII. **Shakspeare:** Remek. IV.
XLIV. **Aischylos, Sophocles, Euripides:** Válogatott Munkái. Ford. Váradi Antal, Zilahy Károly, Kemenez (Kempf) József és Radó Antal.
XLV. **Deák Ferenc:** Munkái.
XLVI. **Katona József:** Válog. Munkái.
XLVII. **Virgilius:** Aeneis. Ford. Baróti Szabó Dávid. A fordítást javította Radó Antal.
XLVIII—XLIX. **A Magyar Néphöltszet Kincsesháza.**
L. **Bajza József:** Válog. Művei.
* A csillaggal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közkincsessé válnak.

A Remekírók Képes Könyvtára a következő kiadásokban kerül forgalomba:

Az 50 kötet ára füzve 200 korona.

Az 50 kötet ára vászon díszkötésben, többszörös színnyomatban, az írók dombornyomású arcképeivel 250 korona.

Az 50 kötet ára amatőr félbörkötésben 500 korona.

Ugy a füzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatorkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet lefizetése után a gyűjteményből a folyó 1901. év végeig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát már ez évben birtokában lesz a megrendelőnek. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítanak a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább hat kötet.

A megrendelési feltételekből kitűnik, hogy a kiadó cég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabású gyűjtemény, a magyar és a világirodalom kincsesháza, a legszerényebb viszonyok között élők otthonát is ékesíthesse. Napi 10 fillér megtakarítással oly kincset szerezhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékeken keresztül, s apáról fiúra közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.

Szíveskedjék e rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitölteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

.....könyvkereskedő urnak

Ezennel megrendelem a Remekírók Képes Könyvtára I. sorozatát 50 kötet. Lampele Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadására. Ara remek díszkötésben 250 kor. Évente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődően minden hó 1-én Önnek fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetében a folytatódó kötetek a részletek pótlásáig visszatartandók; a lejárt s le nem fizetett részleteket Önnek jogában áll portóköltéség hozzászámítása mellett postai megbízással beszélni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a rendelés vételára esedékessé válik. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételáráért, fizetendő 3 koronás havi részletekben és kérem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külön kikötés:

Lakhely és kelet:

Név:

Állás:

Tessék olvashatóan aláírni.

As illetéki díjgyűjték 30. tételle értelmében bélyegmentes.